

Biologisch-genetische aanleg

Familie

- ziekten
- aanleg voor: kleine/grote lengte

Kindkenmerken

- temperament
- gesloten/open

Gezondheid

Lichamelijk

- ziekten/klachten
- oren/ogen

Geestelijk

- problemen/welbevinden
- vragenlijst
- oordeel JGZ

Groei

- lengte
- gewicht

Ontwikkeling

- cognitief
- motorisch
- sociaal

Directe omgeving

Gezinssituatie

- samenstelling gezin
- opvoeding

Kinderopvang

Peuterspeelzaal

Naam:
Leeftijd:

Leefstijl

- slapen
- voeding
- TV, computer
- lichamelijke activiteit

Huidig functioneren

- thuis
- school
- vrienden
- draaglast/draagkracht

Ervaringen/ life events

- zwangerschap
- geboorte
- sociaal
- gezin/familie

Leefomgeving

- opleiding/werk ouders
- sociale netwerk
- buurt

360° CHILDoc

Een digitaal instrument voor de Jeugdgezondheidszorg om gegevens over een kind actief met ouders en zorgketenpartners te bespreken.

Introductie

Digitaal overzicht ondersteunt preventie

Voor een goede aanpak van de huidige gezondheidsproblemen bij de jeugd is een betere afstemming van zorg en een actievare rol van ouders nodig. Omdat ook vroegtijdiger ingrijpen nodig is, is het belangrijk om per kind proactief gegevens in kaart te brengen over de biologisch-genetische aanleg en de omgevingsfactoren. Hierdoor kunnen de interacties tussen de vele factoren die leiden tot een probleem of ziekte bij een kind sneller worden opgemerkt. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) verzamelt bij elk kind gegevens over deze factoren in het digitale dossier (DD) en bezit kennis over de interacties, maar kan dit nog onvoldoende laten zien.

Daarom is een digitaal overzicht ontworpen: het '360° CHILDoc' ('Child Health Integral Digital overview[©]). Hiermee worden alle belangrijke JGZ-gegevens uit het DD over gezondheid, ontwikkeling, biologisch-genetische aanleg en omgevingsfactoren geordend in één digitaal beeld.

Doel is dat de JGZ het geheel aan factoren van invloed op de ontwikkeling van het kind kan laten zien aan ouders/jeugdigen en zorgketenpartners en haar kennis helder kan overdragen. Hierdoor kunnen de gesignaleerde problemen doeltreffend en meer in onderlinge samenhang worden opgepakt door alle betrokkenen. Daarnaast biedt het digitale overzicht meer mogelijkheden om beleidsmatige gegevens te genereren.

Vraagstellingen

Eerste ervaringen met het overzicht

1. Hoe ervaren ouders en jeugdigen het gebruik van het 360° CHILDoc in het JGZ-contact. In hoeverre verwachten zij dat hun inzicht in de gezondheidssituatie en hun participatie bij de bevordering van gezondheid wordt vergroot door het gebruik van het overzicht?

2. Bij welke leeftijd, sociaal-economische status (SES), sociaal culturele achtergrond en aard/ernst van problemen is online informatievoorziening, gegevensverzameling en dienstverlening op basis van de digitale 360° visualisatie van het kind mogelijk en wanneer is persoonlijk contact vereist?

3. Hoe ervaren de zorgketenpartners tijdens het overleg over een kind het gebruik van het 360° CHILDoc en in hoeverre verwachten zij dat dit leidt tot verbetering van hun eigen totaalinzicht en bevordering van de gezamenlijke besluitvorming en zo de afstemming van zorg?

4. In hoeverre verwachten beleidsmakers dat het digitale overzicht kan helpen bij het verkrijgen van meer inzicht in regionale gezondheidstrends en -bedreigingen ter ondersteuning van het maken van beleid?

Methode

Exploratief onderzoek

Dit project betreft een exploratief, praktijkgericht onderzoek met een mix van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden. De onderzoekspopulatie bestaat uit 18 kinderen met spreiding in leeftijd (5-15 jaar), mate van problemen en SES, 18 zorgketenpartners (de deelnemers van 2 ZorgAdviesTeams) en 6 beleidsmakers van gemeenten en GGD. Zowel vóór als na proefgebruik van het 360° CHILDoc zijn vragenlijsten bij de gehele onderzoekspopulatie afgenomen met geprecodeerde antwoorden in de vorm van een Visual Analogue Scale (10punts-VAS). Daarna zijn bij de ouders en jeugdigen individuele interviews en bij de zorgketenpartners en beleidsmakers groepsinterviews afgenomen. Middels beschrijvende statistiek zijn de gemiddelde scores van de vragenlijsten berekend met de standaarddeviaties. De verschillen tussen de vóór- en nameting zijn getoetst met de t-toets. De interviews zijn audio opgenomen en uitgewerkt in verbatim transcripten, die inductief zijn geanalyseerd.

Resultaten

Belangrijkste ervaringen tot nu toe

1. De ouders/jeugdigen vinden de communicatie met het 360° CHILDoc prettig, overzichtelijk en ervaren een meer open dialoog met meer interactie en betrokkenheid.

Het wordt voor hen duidelijker wat de JGZ voor hen kan betekenen; hun inzicht in de factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling lijkt groter en ze worden aan het denken gezet en gemotiveerd om de ontwikkeling van hun kind te bevorderen. Gebruik van het 360° CHILDoc wordt niet of nauwelijks ervaren als confronterend of problematisch voor wat betreft privacy (het delen van alle beschikbare gegevens via het overzicht).

2. De ouders/jeugdigen staan open voor algemene digitale JGZ-informatievoorziening en digitale toegang tot het persoonlijke 360° CHILDoc.

Of ze open staan voor online aanvulling en contact met de JGZ-medewerker hierover, verschilt sterk per individu, maar dit lijkt onafhankelijk te zijn van SES, mate van problemen of leeftijd van het kind.

3. De zorgketenpartners vinden overleg met gebruik van het 360° CHILDoc efficiënt, praktisch, overzichtelijk. Het "totaalbeeld" biedt een houvast voor de verdere strategie en inzet van iedere hulpverlener.

Als mogelijke belemmeringen worden tijdsinvestering en privacy genoemd. Het wordt voor iedere zorgketenpartner duidelijker wat de specifieke meerwaarde is van de JGZ in de zorgketen; het inzicht in de factoren die een rol spelen bij de problemen van het kind wordt groter en het zal de gezamenlijke besluitvorming en afstemming van zorg bevorderen.

4. De beleidsmakers zijn van mening dat ze door het zichtbaar maken van de gegevens over de populatie in één overzichtelijke pagina beter verbanden kunnen leggen, gezondheidstrends zullen zien en beter kunnen komen tot integraal gezondheidsbeleid.

Conclusies

Doorontwikkeling overzicht gewenst

Communicatie met het 360° CHILDoc wordt door de verschillende doelgroepen ervaren als prettig en overzichtelijk.

Het gebruik van het 360° CHILDoc lijkt te leiden tot:

- een betere participatie van ouders bij het bevorderen van de ontwikkeling van het kind.
- verbetering van de afstemming van zorg.

De positieve uitkomsten zijn een aanmoediging voor verdere doorontwikkeling van het 360° CHILDoc.

Aandachtspunten bij het onderzoek

Beperkingen van het onderzoek

Het betreft hier een kleinschalig onderzoek dat heeft plaatsgevonden in één regio met een kleine onderzoekspopulatie en met proefgebruik door de onderzoeker zelf.

Er is een uitgebreidere evaluatie van het gebruik in de daadwerkelijke praktijk nodig om beter inzicht te krijgen in de doelmatigheid van het overzicht.

Aanbevelingen voor de Jeugdgezondheidszorg

- Doorontwikkeling van het digitale overzicht 360° CHILDoc binnen de Jeugdgezondheidszorg dient te worden gestimuleerd.
- Een ontwikkelcyclus van gefaseerde implementatie met een proces- en effectevaluatie wordt geadviseerd.
- Betrek naast de JGZ, ook de ouders en de zorgketenpartners, bij de doorontwikkeling van het digitale overzicht 360° CHILDoc, zodat het leidt tot een bruikbare en acceptabele innovatie.
- Digitale applicaties, die koppeling aan het digitaal dossier mogelijk maken, moeten worden ontwikkeld om het 360° CHILDoc uiteindelijk breed in te kunnen zetten bij de gehele JGZ populatie.

Colofon

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van ZonMw (projectnummer 204000012).

Dit onderzoek is uitgevoerd door Miriam Weijers, jeugdarts bij de GGD Zuid Limburg, gedurende de periode maart - september 2012, onder begeleiding van Frans Feron, hoogleraar JGZ vakgroep sociale geneeskunde Universiteit Maastricht en Maria Jansen, programmaleider Academische Werkplaats.

Meer info?

Kijk op www.academischewerkplaatslimburg.nl, www.ggdzl.nl of schrijf naar academischewerkplaats@ggdzl.nl

Voor vragen kunt u contact opnemen met het secretariaat afdeling Kennis en Innovatie van de GGD Zuid Limburg, telefoon: 046 - 850 55 05

Geleen, 2013